

Matematik aflevering 8

Opgave 5

To funktioner f og g er givet ved

$$f(x) = (2x + 1) \cdot \ln(x), \quad x > 0$$

$$g(x) = \frac{1}{x} + 2 \cdot \ln(x), \quad x > 0$$

Undersøg, om f er stamfunktion til g .

Jeg starter med at integrere g

$$\int \frac{1}{x} + 2 \cdot \ln(x) \, dx = \ln(x) + 2x \ln(x) - x$$

så skriver jeg f om

$$(2x + 1) \cdot \ln(x) = 2x \ln(x) + \ln(x) \neq \ln(x) + 2x \ln(x) - x$$

Så f er ikke stamfunktion til g

Opgave 9

En funktion f er givet ved

$$f(x) = x^3 - 5x^2 + 4x$$

- a. Bestem nulpunkterne for f

Nulpunkterne er de punkter hvor grafen skærer x-aksen, dvs. der hvor $y = 0$. Så jeg finder dem vha. solve

$$\text{solve}(0 = x^3 - 5x^2 + 4x, x) \rightarrow x = 0 \vee x = 1 \vee x = 4$$

Så grafen for funktionen f skærer x-aksen 3 steder i $x = 0$ $x = 1$ og $x = 4$

- b. Bestem monotoniforholdene for f

For at bestemme monotoniforholdene for f , skal jeg finde alle mulige ekstremaer. Dvs. de steder hvor hældningen er 0 eller $f'(x) = 0$, jeg finde disse ekstremaer vha. solve

$$\text{solve}(0 = 3x^2 - 10x + 4, x) \rightarrow x = 0.46482 \vee x = 2.8685$$

Så undersøger jeg områderne imellem de to punkter for at se om det er maksimummer, minimummer eller vandrette vendetangenter

$$f'(0) = 3 \cdot 0^2 - 10 \cdot 0 + 4 = 4$$

$$f'(2) = 3 \cdot 2^2 - 10 \cdot 2 + 4 = -4$$

$$f'(3) = 3 \cdot 3^2 - 10 \cdot 3 + 4 = 1$$

Så jeg ved at punktet i $x = 0.46482$ er et maksimum, mens punktet i $x = 2.8685$ er et minimum. Så nu kan monotonilinjen tegnes

x	0.46482			2.8685		
$f'(x)$	+	0	-	0	+	
$f(x)$	\nearrow	lok. max.	\searrow	lok. min.	\nearrow	

Linjen l med ligningen $y = x - 9$ er tangent til grafen for f i punktet $P(3, f(3))$. En anden linje m er parallel med linjen l og tangerer grafen for f i punktet Q .

c. Bestem førstekoordinaten til punktet Q

Jeg ved at linjen l 's hældning er 1, dvs. at linjen m skal have samme hældning. For at kunne tangere grafen for f skal det være i et punkte med samme hældning. Så jeg finder alle punkter hvor hældningen er 1, dvs. der hvor $f'(x) = 1$

$$\text{solve}(f'(x) = 1, x) \rightarrow x = \frac{1}{3} \vee x = 3$$

linjen l tangerer i punktet med x-værdien $x = 3$ og det eneste andet punkt hvor hældningen er 1 er punktet med x-værdien $x = \frac{1}{3}$ så det må være punktet Q 's førstekoordinat.

Opgave 11

Figuren viser et foto og en model af atradiusbygningen i Amsterdam indtegnet i et koordinatsystem i rummet. Koordinatsættene til punkterne A , B , C , D og E er angivet på figuren. Alle mål er i meter

a. Benyt modellen til at bestemme arealet af glasfladen CDE

Koordinaterne til punkterne er

$$\begin{aligned} C : & (18, 68, 32) \\ D : & (18, 0, 32) \\ E : & (27, 0, 43) \end{aligned}$$

Jeg stater med at finde de to vektorer \vec{DC} og \vec{DE} og finde arealet af parallelogrammet de udspænder, som er længden af krydsproduktet mellem de to vektorer.

$$\begin{aligned} \vec{DC} &= (18, 68, 32) - (18, 0, 32) = \begin{pmatrix} 0 \\ 68 \\ 0 \end{pmatrix} \\ \vec{DE} &= (27, 0, 43) - (18, 0, 32) = \begin{pmatrix} 9 \\ 0 \\ 11 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

$$\left| \begin{pmatrix} 0 \\ 68 \\ 0 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 9 \\ 0 \\ 11 \end{pmatrix} \right| = 966.462 \text{ m}^2$$

Så skal jeg halvere det da det er for parallelogrammet, og jeg gerne vil finde det for trekanten

$$\frac{966.462 \text{ m}^2}{2} = 483.231 \text{ m}^2$$

Så arealet af trekanten CDE er 483.231 m^2

- b. Benyt modellen til at bestemme vinklen mellem glasfladen CDE og et gulvplan i bygningen

Jeg starter med at finde normal vektoren for planen der ligger på fladen CDE ved at tage krydsproduktet af \vec{DC} og \vec{DE}

$$\begin{pmatrix} 0 \\ 68 \\ 0 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 9 \\ 0 \\ 11 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 748 \\ 0 \\ -612 \end{pmatrix}$$

Så ved jeg at gulvplanen er vandret med jorden, dvs at den vil have en normalvektor hvor x og y koordinaterne er 0. Så jeg vælger normalvektoren

$$\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Nu skal jeg bare finde vinklen mellem dem, da det er vinklen mellem de to planer. Det gør jeg med formlen

$$\cos(v) = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{|\vec{a}| \cdot |\vec{b}|} \Leftrightarrow v = \cos^{-1} \left(\frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{|\vec{a}| \cdot |\vec{b}|} \right)$$

Så indsætter jeg mine værdier

$$v = \cos^{-1} \left(\frac{\begin{pmatrix} 748 \\ 0 \\ -612 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}}{\left| \begin{pmatrix} 748 \\ 0 \\ -612 \end{pmatrix} \right| \cdot \left| \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right|} \right) = 129.289^\circ$$

Dette er den store vinkel, så jeg trækker det fra 180 for at finde den mindre vinkel

$$180^\circ - 129.289^\circ = 50.711^\circ$$

Så vinklen mellem glasfladen CDE og et gulvplan i bygningen er 50.711°

På glasfladen $ABCD$ skal der monteres en stålwire fra A til C og en stålwire fra B til D .

- c. Benyt modellen til at bestemme koordinatsættet til skæringspunktet mellem de to stålwirer.

Punkterne har koordinaterne

$$\begin{aligned} A : & (22, 0, 0) \\ B : & (22, 62, 0) \\ C : & (18, 68, 32) \\ D : & (18, 0, 32) \end{aligned}$$

Jeg stater med at finde vector \vec{AC} og \vec{BD}

$$\begin{aligned} \vec{AC} &= (18, 68, 32) - (22, 0, 0) = \begin{pmatrix} -4 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix} \\ \vec{BD} &= (18, 0, 32) - (22, 62, 0) = \begin{pmatrix} -4 \\ -62 \\ 32 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Nu kan jeg opstille parameterfremstillingen for linjerne der går gennem henholdsvis AC og BD

$$\begin{aligned} AC : \quad \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 18 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} -4 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix} \\ BD : \quad \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 18 \\ 0 \\ 32 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} -4 \\ -62 \\ 32 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Nu skal jeg bare finde det punkt hvor de to linjer skærer hinanden, Så jeg opstiller begge linjers ligning for y koordinaten

$$\begin{aligned} AC : \quad y &= 68 + 68t \\ BD : \quad y &= -62t \end{aligned}$$

Så finder jeg værdien for t vha. solve

$$\text{solve}(y = 68 + 68t \text{ and } y = -62t, t) \rightarrow t = -0.52308$$

Så udregner jeg x , y og z koordinaterne for punktet

$$\begin{aligned} x &= 18 - 0.52308 \cdot (-4) = 20.09232 \text{ m} \\ y &= -62 \cdot (-0.52308) = 32.43096 \text{ m} \\ z &= 32 + 32 \cdot (-0.52308) = 15.26144 \text{ m} \end{aligned}$$

Så stålwirerne skærer i punktet $(20.1, 32.4, 15.3)$

Opgave 12

I en model kan udviklingen af klorkoncentrationen i et bestemt svømmebassin beskrives ved differentialligningen

$$y'(t) = -0.03 \cdot y(t)$$

hvor $y(t)$ betegner klorkoncentrationen (målt i mg/liter) til tidspunktet t (målt i timer)

Det oplyses, at klorkoncentrationen i badevandet er 1.8 mg/liter til tidspunktet $t = 0$.

- a. Bestem den hastighed, som klorkoncentrationen aftager med, når klorkoncentrationen er på 1.2 mg/liter.

Jeg indsætter 1.2 mg/liter ind i differentialligningen da $y'(t)$ er klorkoncentrationen hastighed

$$y'(t) = -0.03 \cdot 1.2 \text{ mg/liter} = -0.036$$

Så klorkoncentrationen aftager med 0.036 mg/liter pr time når koncentrationen er på 1.2 mg/liter.

- b. Bestem klorkoncentrationen $y(t)$ som funktion af tiden t , og bestem klorkoncentrationen i vandet til tidspunktet $t = 24$

Differentialligningen har formen

$$\frac{dy}{dx} = ay$$

dvs. løsningen er

$$y = ce^{ax} \Leftrightarrow y = ce^{-0.03t}$$

Jeg ved at til tiden $t = 0$ er $y = 1.8$

$$1.8 = ce^{-0.03 \cdot 0} \Leftrightarrow c = 1.8$$

Så hele forskriften for funktionen er

$$y(t) = 1.8 \cdot e^{-0.03t}$$

Så indsætter jeg 24 ind og udregner klorkoncentrationen

$$y(24) = 1.8 \cdot e^{-0.03 \cdot 24} = 0.8761541$$

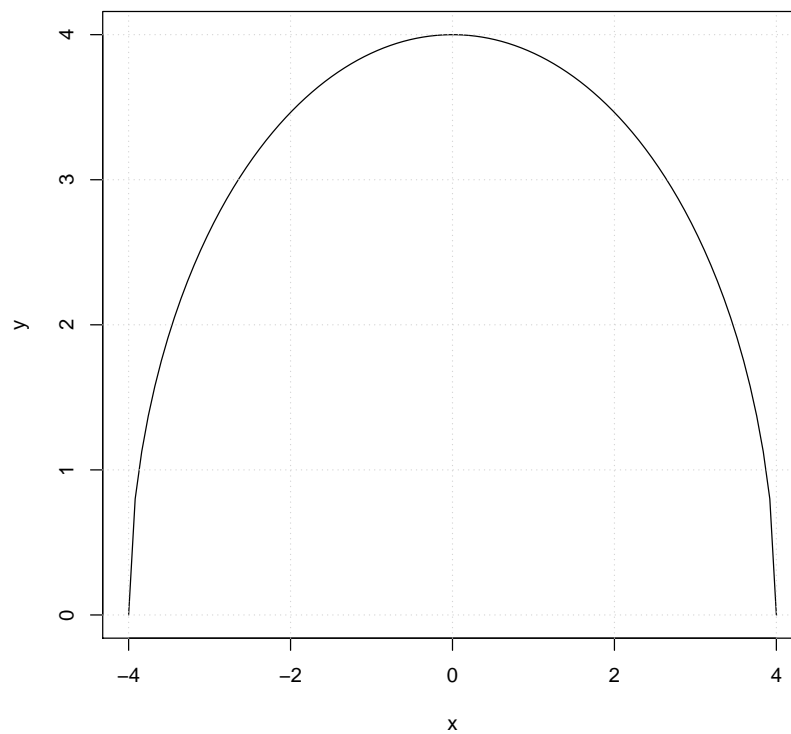
Så koncentrationen af klor efter 24 timer er cirka 0.86 mg/liter

Opgave 14

En funktion f er givet ved forskriften

$$f'(x) = \sqrt{4^2 - x^2}, \quad -4 \leq x \leq 4$$

- a. Tegn grafen for f , og bestem $\int_{-4}^4 f(x) dx$.

Jeg integrerer funktionen f mellem -4 og 4

$$\int_{-4}^4 \sqrt{4^2 - x^2} \, dx = 25.16274$$

Så integralet er 25.16274

En funktion g er givet ved

$$g(x) = \sqrt{a^2 - x^2}, \quad -a \leq x \leq a$$

hvor a er et positivt tal

Grafen for g og førsteaksen afgrænser en punktmængde M , der har et areal

b. Bestem a , så arealet af M er 4

Jeg ved at der hvor g skærer x-aksen er der hvor $x = a$ fordi x er trukket fra a , Så jeg finder a vha. solve

$$\text{solve}(4 = \int_{-a}^a \sqrt{a^2 - x^2}, a) \rightarrow a = 1.595$$

Så hvis arealet af M skal være 4 skal a være cirka 1.6